

Sygn. akt IV U 114/15

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Tarnowie Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Płaczek

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 r. w Tarnowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 31 października 2014 r., nr (...)

w sprawie D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

postanawia:

odrzucić odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 października 2014 r., nr (...), ZUS Oddział w T., na podstawie art. 138 ust. 2 i 4 w związku z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r.

poz. 1440 ze zm.) oraz art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.), zobowiązał D. K. do zwrotu renty rodzinnej nienależnie pobranej za okres od 1 lutego 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. w kwocie 2.948,96 zł wraz z odsetkami za okres od 11 lutego 2014 r. do 31 października 2014 r.

w kwocie 181,49 zł, tj. łącznej kwoty 3.130,45 zł (k. 499 akt ZUS).

Decyzja ta została skutecznie doręczona ubezpieczonej w dniu 18 listopada 2014 r. (doręczenie zastępcze) (zwrotne potwierdzenie odbioru przesyłki poleconej).

Odwołanie od tej decyzji D. K. wywiodła w dniu 2 stycznia 2015 r.

(data nadania przesyłki w urzędzie pocztowym).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Pismem z dnia 20 lutego 2015 r. odwołująca została wezwana o ustosunkowanie się do zarzutu wniesienia odwołania po terminie i ewentualne usprawiedliwienie przekroczenia miesięcznego terminu do wniesienia odwołania - w terminie 2 tygodni pod rygorem późniejszego pominięcia twierdzeń i dowodów na podstawie art. 207 § 6 k.p.c.

Pismo to zostało jej skutecznie doręczone w dniu 27 lutego 2015 r.

Odwołująca do wezwania tego się nie zastosowała i w żaden sposób nie usprawiedliwiła przekroczenia terminu do wniesienia odwołania. Termin do ustosunkowania się do zarzutu wniesienia odwołania po terminie upłynął w dniu 13 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. K. od decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 31 października 2014 r., nr (...), podlega odrzuceniu na podstawie art. 477⁽⁹⁾ § 3 k.p.c.

Odwołanie osoby ubezpieczonej inicjuje postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy niezwłocznie przesyła odwołanie wraz z aktami sprawy właściwemu sądowi. Ustawowy termin do wniesienia odwołania, zgodnie

z art. 477⁹ § 1 k.p.c., wynosi jeden miesiąc od doręczenia odwołującemu odpisu decyzji. Odwołanie złożone z uchybieniem terminu podlega odrzuceniu.

Konsekwencją niedotrzymania powyższego terminu jest- zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c.- obligatoryjne odrzucenie odwołania. Odstąpienie zaś od odrzucenia odwołania dopuszczalne jest jedynie przy kumulatywnym zaistnieniu dwóch przesłanek, a mianowicie, gdy przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz gdy nastąpiło z przyczyn niezależnych od strony. Przesłanki upoważniające sąd do nieuwzględnienia przekroczenia terminu mają charakter ocenny i zależą od całokształtu okoliczności sprawy. Powinność ich wykazania spoczywa na wnoszącym odwołanie.

Jak wynika z akt organu rentowego, zaskarżona decyzja została skutecznie doręczona ubezpieczonej w dniu 18 listopada 2014 r.

Decyzja została odebrana przez dorosłego domownika - matkę odwołującej w dniu 18 listopada 2014 r. pod adresem będącym adresem zamieszkania ubezpieczonej ((...)). Z odwołaniem od tej decyzji ubezpieczona wystąpiła do ZUS w dniu 2 stycznia 2015 r. (data nadania przesyłki w urzędzie pocztowym).

Nie ulega więc wątpliwości, że nastąpiło to po upływie terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c.

W orzecznictwie podkreśla się, że sąd z urzędu, w trakcie wstępnego badania sprawy, dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma dyskrecyjną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz że nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącego. Stosownie do oceny tych okoliczności, odwołanie odrzuca albo nadaje mu bieg (zob. postanowienia

SN z dnia: 29 października 1999 r. II UKN 588/99, OSNP 2001/4/134 i z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 404/09, LEX nr 611422). Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 marca 2006 r., III UK 168/05 (LEX nr 277825) podnosząc, że ocena czy przekroczenie terminu było nadmierne i czy przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego, jest pozostawione uznaniu sądu.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy podał, iż sąd nie odrzuci odwołania od decyzji organu rentowego na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. tylko wówczas, gdy bezspornie stwierdzi, że przekroczenie ustawowego terminu nie jest nadmierne i że nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego. W pozostałych wypadkach jest obowiązany odrzucić odwołanie. Odrzucając odwołanie na podstawie powyższego przepisu sąd uzasadnia, że nie wystąpiły wskazane w nim obie przesłanki potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 11 kwietnia 2014 r., III AUa 31/14 (LEX nr 1451801) wyraził zaś pogląd, że wymienione w art. 477⁹ § 3 k.p.c. przesłanki przyjęcia i rozpoznania odwołania mimo jego złożenia po upływie terminu

muszą wystąpić łącznie. Zatem opóźnienie nie może być nadmierne i jednocześnie nie może wystąpić z przyczyn zależnych od odwołującego.

W niniejszej sprawie nie można uznać, aby złożenie przez ubezpieczoną odwołania od zaskarżonej decyzji niecałe 1,5 miesiąca po dniu doręczenia jej tej decyzji było nadmierne. Rozstrzygnąć zatem należało, czy opóźnienie to nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującej, jak stanowi art. 477⁹ § 3 k.p.c. Przepis art. 477⁹ § 3 k.p.c. pozwala bowiem na odrzucenie odwołania w razie zaistnienia kumulatywnie dwóch przesłanek - nadmiernego przekroczenia terminu i przekroczenia terminu z przyczyn zależnych od strony. Do odrzucenia odwołania wystarczy zatem zaistnienie jednej z nich.

W niniejszej sprawie odwołująca nie wykazała, aby opóźnienie we wniesieniu odwołania było wynikiem okoliczności od niej niezależnych. Mało tego, w ogóle do kwestii tej się nie ustosunkowała.

Pismem z dnia 20 lutego 2015 r. odwołująca wezwana została o ustosunkowanie się do zarzutu wniesienia odwołania po terminie i ewentualne usprawiedliwienie przekroczenia miesięcznego terminu do wniesienia odwołania - w terminie 2 tygodni . Pismo to zostało jej skutecznie doręczone w dniu 27 lutego 2015 r. Na wezwanie to odwołująca jednak nie odpowiedziała i nie ustosunkowała się do zarzutu wniesienia odwołania po terminie. Przyjąć zatem należy, iż świadomie zrezygnowała z możliwości wykazania, że wystąpienie z odwołaniem od zaskarżonej decyzji dopiero w dniu 2 stycznia 2015 r. było wynikiem okoliczności od niej niezależnych.

W takiej sytuacji, nie można przyjmować, że ubezpieczona przekroczyła termin ustawowy z powodów, na które nie miała żadnego wpływu. W tego typu sprawach, ciężar udowodnienia wniesienia odwołania po terminie spoczywa na ubezpieczonym. W niniejszej sprawie ubezpieczona nie wskazała na okoliczności, które uzasadniałyby złożenie odwołania z opóźnieniem. W takiej sytuacji, odwołanie D. K. od decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 31 października 2014 r. należy odrzucić.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.